

Paraenesis De Eleemosyna

Alardus <Aemstelredamus>

[Köln], 1545

VD16 A 1250

Ad quos in primis pertinet indigentium cura, quique ea præcipue
abutuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63012)

DE ELEEMOSYNA.

bo dei, ministrare nos mens. At nunc nō dico patres, non dico fratres, & qui rursum inuitare non possint, ex quibus excepta gratia nihil aliud episcopalis speret manus: sed militantes & accinctos gladio, & iudices, excubantibus ante fores suas centurionibus, & turmis militum, Christi sacerdos inuitat ad prandium. Tota Clerici urbe discursant, quærun exhibere iudicibus, quæ illi in prætorijs suis, aut inuenire non possunt, aut certe inuenta non coemunt. Nec uero arbitrandum quod generaliter ad omnes hæc dirigatur insectio, sed quod eos qui tales sunt pulset sermo propheticus, & comminet eis supplicia, & tenebras sempiternas, ut qui pudore & uerecundia non tenentur, agant pœnitentiam, saltem comminatione pœnarum.

*Ad quos in primis pertinet indigentium cura,
quique ea præcipue abutuntur.*

Hieronimus in Ezechielem cap. 46. Quod autem sequitur, Et cū accipiet princeps de hæreditate populi per uolentiam, siue (ut 70 transtulerunt) ut opprimat eos, uel (ut aquila & Symmachus) ut affligat eos atque contristet, sed de possessione sua hæreditatem dabit filijs suis. Sugillat non solum illius temporis sacerdotes & principes, sed nostri quoque qui ditiores fiunt sacerdotes dignitate, & præter ea quæ sibi omni dispositiōe debentur, tollunt à pauperibus per uolentiam: uel sub honoris nomine diuites spoliant, ut ipsis quoque filijs suis, quibus paterna debetur hæreditas nihil debeant derelinquere, nisi quod sibi à parentibus

DE ELEMOSYNA.

derelictum est. Ergo qui ditior est sacerdos quam uenit ad sacerdotium, quicquid plus habuerit, non filijs debet dare, sed pauperibus & sanctis fratribus, & domesticis fidei: qui uincunt merita laborum, ut reddat ea quæ domini sunt, domino suo, qui loquitur in euāgelio: Quicquid uni istorum fecistis, mihi fecistis. Ipse enim in pauperibus suscipit hospitio, ui sitatur in carcere, nudus tegitur, sitiens bibit, saturatur esuriens, ut non dispergatur inquit populus meus à possessione sua. Si enim licentiam habuerit princeps, uel accipere uel rapere, uel sub figura honoris tenere, quæ non sunt sua, & liberis derelinquere, populus qui in nomine dei fuerit congregatus, dispergeret in partes atq; lacerabit, siue iuxta legem, ut paulatim alterius hæreditas transcat ad alium, & pereat funiculus diuisionis per quem sorte ad unumquemque uenit hæreditas. Dispergit ergo populum dei & aufert ab eo possessionem fidei sempiternam, qui aliena dona uel bona, uel rapina, uel adulatione, uel blanditijs, uel prætextu religionis, filijs fratribusque & consanguineis derelinquat. Hieronymus ad Nepotianum de uita clericorum: Gloria episcopi est pauperum opibus prouidere, ignominia sacerdotis est proprijs studere diuitijs. Natus in paupere domo & in tugurio rusticano, qui uix milio & cibario pane rugientem uentrem saturare poteram, nunc simulam & mella fastidio. Hieronymus in Mattheum, capite 15. Nam deus dixit: Honora patrem & matrem, & qui maledixerit patri uel matri, morte moriatur &c. Honor in scripturis, non tantum in saluationibus

DE ELEEMOSYNA.

& officijs deferendis, quantum in eleemosynis ac ac munera oblatione sentitur. Honora, inquit Apostolus, uiduas, quæ uerè uiduæ sunt: hic honor donum intelligitur. Et in alio loco: Presbyteri duplici honore honorandi, maxime qui laborant in uerbo, & doctrina dei. Et per hoc mandatum iubemur boui trituranti, os non claudere, & dignus sit operari mercede sua. Præceperat dominus, uel imbecillitates, uel ætates, uel pænurias parentum considerans, ut filij honorarent, etiam in uitæ necessarijs ministrandis parentes suos. Hanc prouidentissimã dei legem uolentes scribæ & pharisæi subuertere, ut impietatem sub nomine pietatis inducerent, docuerunt pessimos filios, ut si quis ea quæ parentibus offerenda sunt, deo uouere uoluerunt, qui uerus est pater, oblatio domini præponatur parentum muneribus, uel certe ipsi parentes, quæ deo cõsecrata cernebant, ne sacrilegij crimen incurrerent, declinantes ægestate conficiebantur. Atque ita fiebat, ut oblatio liberorum sub occasione templi & dei, in sacerdotum lucra cederet. Hæc pessima Pharisæorum traditio de alia ueniebat occasione. Multi habentes obligatos ære alieno, & uolentes sibi creditum redde, delegabãt sacerdotibus, ut exacta pecunia, ministerijs templi & eorum usibus deseruiret. Hieronymus in Epistola ad Damasum. Quoniam quicquid habent clerici pauperum est, & domus illorũ omnibus debent esse communes, susceptioni peregrinorum & hospitem inuigilare debent, maxime curãdum est illis, ut de decimis & oblationibus, cœnobijs & xenodochijs, qualem uoluerint & potue-

DE ELEEMOSYNA.

rint sustentationem impendant, liberū est enim monachis & spiritualibus uiris deum colentibus & timentibus: decimas & oblationes cunctaque remedia concederemus, de iure suo in dominium illorum & usum transferre, nec tam in pauperibus paupertatem quā religionem attendere. Chrysostronus in ca. Ioannis 13. homilia 71. Putabāt, inquit, ut egenis aliquid daret dixisse: Multum Iesu curæ erant pauperes, & hoc ad nostram doctrinam. Hic enim loculos habebat, & pecuniam. Atqui nemo pecuniam Christo dedisse narrat, sed quod discipulæ uictui necessaria præbebant. Quomodo enim, quæ neque peram, neque baculum ferri iubet, loculos ferebat? Ad pauperum ministerium: ut intelligas quanta tibi inopum & miserorum hac etiam parte cura impendat. Ex Canonibus Apostolorum, ca. 39. Omnium negotiorum ecclesiasticorum curam episcopus habeat, & ea uelut deo contemplante dispenseret, nec ei liceat ex his aliquid omnino contingere, aut parentibus proprijs, quæ dei sunt cōdonare. Quod si pauperes sunt, rāquam pauperibus subministret, nec eorum occasione ecclesiæ negotia deprædetur, ca. de sacro sancte eccle. Le. priuilegia, Humanitatis nræ est prospicere egenis, & dare operā ut pauperibus alimenta non deficient.

Quæ potissimum destinata sunt eleemosynis.

NON inficiamur bona ecclesiarum esse pauperum, prout adducitur 25. quæst. 7. Quod autem bona item clericorū esse pauperum 23. quæst. 8. Conuenior, Eademque pauperibus eroganda atque

B